

[Jørgen Otsen.]

Skole, det tyske Gymnasium i Aabenraa, for at faa de tyske Valgmandsstemmer og dermed sikre sig et socialdemokratisk Landstingsmandat mere, hører til de Ting, som aldrig burde være sket, og som til alle Tider vil staa som en uafvættelig Plet paa dansk Mindretalspolitik i den paagældende Periode.

Stort set har den Linie, der blev lagt i 1920, været en Linie, som de danske Interesser i Grænselandet har været vel tjent med. I den nationale Kamp har vi Danske altid staaet paa Selvbestemmelsesrettens Grund, og ud fra dette fundamentale Synspunkt har vi ogsaa ønsket at indrømme det tyske Mindretal Muligheder for fuldt og helt at leve sit eget folkelige Liv.

Det er min faste Overbevisning, at vi ved at fjerne os fra dette Grundsyn før eller senere vil komme i Konflikt med de Begreber om folkelig og kulturel Frihed, vi som Folk og Nation bygger vort eget Liv paa; aandelig Tvang og Tryk har intet med det Demokrati at gøre, som vi alle sætter en Ære i at tilhøre, og hvis Trivsel ligger os alle saa stærkt paa Sinde. Jeg er da ogsaa af den Formening, at hemmende Foranstaltninger paa folkeligt og kulturelt Omraade aldrig kan føre til noget godt. Den nordslaviske Befolkning viste i Udlændighedstiden, at dens Frihedstrang og dens Kærlighed til dansk Aand og dansk Sprog og Kultur var i Stand til at modstaa alle Preussen-Tysklands mest haardhændede Fortrykningsbestræbelser, og mon ikke den hjemmetyske Befolkning, for saa vidt som den virkelig sætter Pris paa at tilhøre den tyske Kulturkreds, vil være i Stand til, selv om Forholdene dengang og nu er vidt forskellige, at gøre sig gældende paa lignende Vis.

Nu ligger der paa Rigsdagens Bord igen et Lovforslag om en Nyordning af det tyske Mindretals Skoleforhold, et Forslag, der vil faa vidtrækkende Betydning, derom kan der ingen Tvivl være.

Personlig hører jeg til dem, der er skuffet over, at dette Lovforslag forelægges og vel ogsaa nok vil blive vedtaget i den Form, det nu engang har, og hvorefter det tyske Mindretal for Fremtiden ikke mere skal have Adgang til kommunale Skoleafdelinger, men henvises til Privatskolerne alene. Der sker hermed et Brud paa den i 1920 lagte Linie med Hensyn til dette meget væsentlige Omraade, et Brud, som jeg er bange for vil paavirke den fremtidige Ordning i uheldig Retning. Det er efter min Mening ikke — saaledes som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet sagde — en Nuance, det drejer sig om, det er meget mere. Ganske vist mener

mange, at det tyske Mindretal efter alt, hvad det selvforskyldt har rodet sig ind i, og den derefter følgende Depression nu er slaaet ud og aldrig vil kunne samle sig paa ny. Jeg vil advare mod en saadan letkøbt Tankegang. Historiens Hjul gik ikke i Staa den 5. Maj i Fjor; det kan maaske bremses for et Stykke Tid, og dets Gang kan for en kortere eller længere Periode blive langsommere, men videre gaar det uvægerligt. De nationale Brydninger i Grænselandet vil fortsætte, og meget afhænger af, hvorledes vi fra vor Side tager paa dem.

Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne oplæse, hvad 40 højt ansete og kyndige Mænd og Kvinder i Nordslesvig udtaler i en Henvendelse til Regering og Rigsdag, som er vedtaget paa et Møde paa „Folkehjem“ i Aabenraa den 13. Juni i Aar. Det hedder i denne Henvendelse bl. a.:

„Vi ønsker ikke i dette korte Øjeblik af Historien, hvor vi tilsyneladende har hele Magten, at der paa Skolens og Kirkens Omraade indføres Lovændringer, der maalt med hittidige danske Traditioner vanskeligt kan undgaa Præget af straffende Foranstaltninger. Derved vil vi kun opnaa at isolere Mindretallet og forringe Mulighederne for ad fredelig Vej at lede den opvoksende Slægt ind i en god og for Grænselandet gavnlig Udvikling.

Det er vor faste Overbevisning, at Danskheden i Sønderjylland ejer saa megen indre Styrke, at vi har intet at tabe, men meget at vinde ved at give Hjemmetyskerne den samme Frihed, som vi ønsker for os selv og vore Landsmænd Syd for Grænsen.“

De Tanker, der her er givet Udtryk for, har meget større Rod i Grænselandets Befolkning, end det almindeligvis antages, og Flertallets Synspunkter, som det foreliggende Lovforslag jo er et Udslag af, har sikkert ikke længere den store Tilslutning, som de havde for blot nogle Maaneder siden. Maaske vil der ikke gaa saa forfærdelig lang Tid, efter at Lovforslaget er ophøjet til Lov og dets Virkninger begynder at vise sig, før man tvinges til at erkende, at det havde været bedre, om man havde taget et større Hensyn til Mindretallets Synspunkter.

I denne Forbindelse vil jeg gerne henviser til de Bemærkninger, som mine Partifæller i Skolekommissionen Hvidberg og Svensson har fremsat i Skolekommissionens Betænkning Side 25, hvor de giver Udtryk for, at det vilde være naturligt, at Mulighederne for at oprette tyske kommunale Skoler for Fremtiden begrænsedes til Byerne, da der her stadig er et